

# HoutWereld

HET VAKBLAD VOOR DE HOUTBRANCHE

## SPECIAL HOUT IN DE BOUW

### HOUT OP DE BOUWBEURS

Houtpaviljoen zorgt voor volle houthal

Beste gebouw van de wereld

Hotel in Amsterdamse houthandel

Wonen op een boerenerf

Hout is een wereldmarkt geworden

## Project

### Hotel van de Vijsel

# Hotel in houthandel

Hotel van de Vijsel opende afgelopen najaar zijn deuren aan de Overtoom in Amsterdam. Op de plek waar tot begin van deze eeuw een houthandel gevestigd was, kunnen nu hotelgasten de nacht doorbrengen in een omgeving waar hout nog steeds een belangrijke factor is.

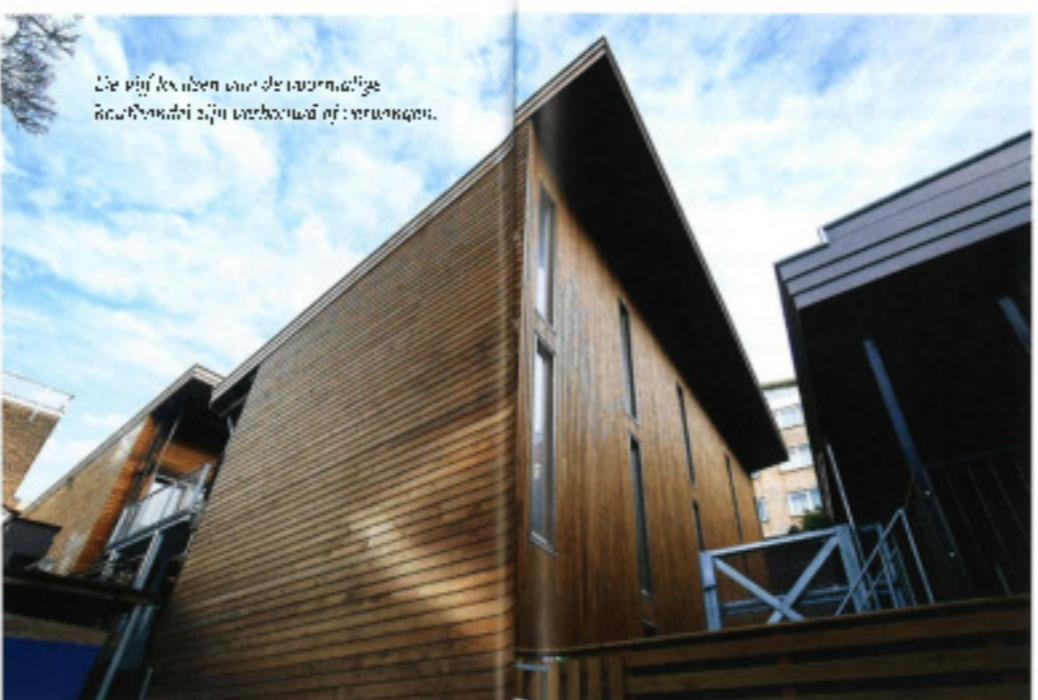
Hotel van de Vijsel herbergt voor iedereen wat zich weet in de bijzondere geschiedenis van het gebouw te herkennen. In het begin van de vorige eeuw was het hier een houtzaal. En thans is Hotel van de Vijsel gevestigd in een van de structuurverde houthallen.

Terug te vinden in het hout zijn de woonruimtes. Ook komt het materiaal hout op alle plekken terug in het interieur van het hotel. De eerste eeuw was het hier een houtzaal. En thans is Hotel van de Vijsel gevestigd in een van de structuurverde houthallen.

De vijf keldervloeren zijn verhuisd naar de nieuwe locatie waar de houthallen nu staan. De vijf verdiepingen zijn volledig verbouwd. Het eerste niveau was oorspronkelijk een houtzaal. Daarondoor overal is het hout van de constructie in het zicht gebleven.

Het neemt niet weg dat het pand een historische structuur heeft en dat het hout een rijke geschiedenis heeft.

Slapen tussen massief houten wanden en vloeren.



De vijf keldervloeren zijn verhuisd naar de nieuwe locatie.

“Er zijn zo veel houten elementen geweest die ik te bewaren,” vertelt architect Mink Wagenbaai. “Dat is goed gelukt. In de voorgrond zijn de keldervloeren losgebroken, waarin het verleden heel goed te zien is. Binnen wordt gehuisvest, maar buiten kent men de houten constructie niet meer. De houten constructie is alleen nog te zien in de houten spilten die de verschillende verdiepingen verbinden. Dat is een grote uitdaging geweest. De houten constructie moet blijven staan, maar moet tegelijkertijd ook worden gebruikt voor de moderne functie van het hotel. Daarom is er gekozen voor een houten constructie die de historie van de houthandel nog volledig doorweeft. Het gebruik van hout is een belangrijk element van de historie van Hotel van de Vijsel. Het gebruik van hout is een belangrijk element van de historie van Hotel van de Vijsel.”



“De houten constructie moet blijven staan, maar moet tegelijkertijd ook worden gebruikt voor de moderne functie van het hotel. Daarom is gekozen voor een houten constructie die de historie van de houthandel nog volledig doorweeft. Het gebruik van hout is een belangrijk element van de historie van Hotel van de Vijsel.”

#### Massief zonder lijm

Nu ziet het eruit. Mannheim: “Mann heeft de eerste spullen in 2013 de grond in gelegd. Wat er nu ziet is een juiste lange grond en hout stadsbestuur, commissies, wisse ende en gebouwen, politieke en praktische en houthandelaars. Mink Wagenbaai: “Ik zou een duurzaamheid kunnen, want houten constructies zijn niet met oog op de toekomst. Binnen valt direct de bijzondere situatie van de houten constructie op. Bijvoorbeeld een grote zaal die alleen verleden is en die niet gebruikt wordt. Alleen dat is voor de huidige functie, dat is van het hotel, de bouw en de historie goed te zien dat dat een historisch kenmerk van de houthandel is. Daarom is vanaf 2006 aan gewerkt en nadat de Leidse Raad van Monumenten toegang om het kerk-

gebouw te gebruiken, is de houten constructie weer volledig hersteld. Het gebruik van hout is een belangrijk element van de historie van Hotel van de Vijsel. Het gebruik van hout is een belangrijk element van de historie van Hotel van de Vijsel.”

In het ontwerp heeft de oude houten draagconstructie van de historische keldervloeren en balken een decoratieve rol gekregen. Daarbij is een hele nieuwe houtstructuur ingeplaatst. Mink Wagenbaai: “Die draagconstructie bestaat uit massief houten vloeren en keldervloeren. Daarachter staan kelderzolder, nieuwe begane grond, zijn keldervloeren geplaatst van een andere stijl die aan elkaar zijn aangedeeld. Daarop is een gedurende massief houten vloeren geplaatst en dat moet kunnen weer nieuw worden en dat moet.

Hansje Mannheim: “In fabriekselementen zijn de houten elementen het bouwjaar van 1900. Daarbij is uniek en buitengewoon voor dat die niet lange durens aan een kant zijn verduurzaamde massieve platen. Elk kant heeft 10 centimeter.

Mink Wagenbaai: “Dit bouwjaar is de historie van Hotel van de Vijsel.

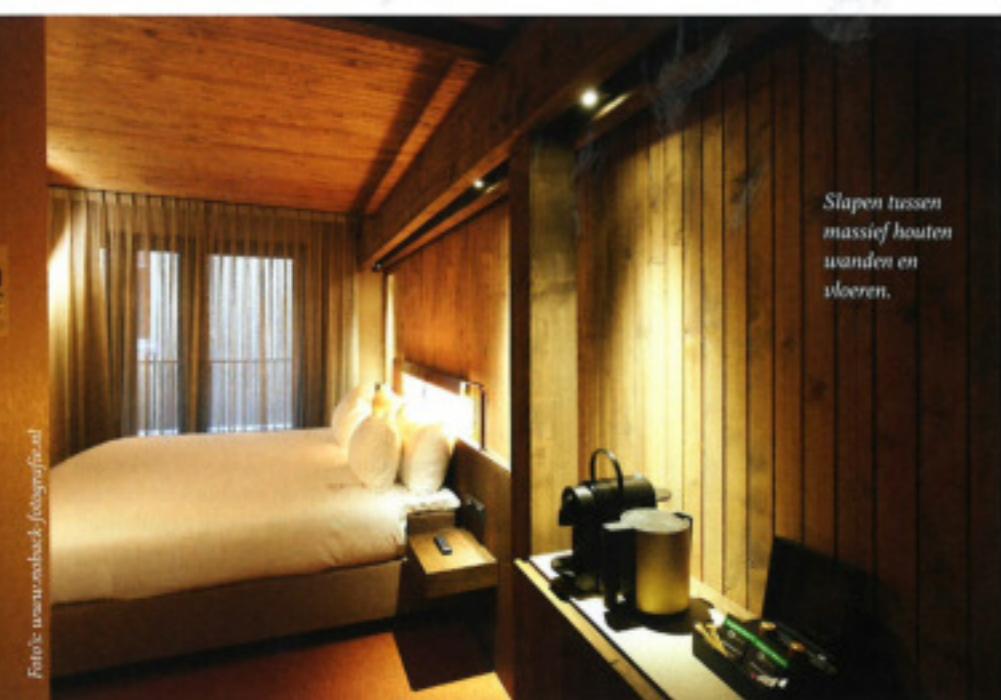


Foto: Jeroen van der Valk / Fotografie.nl



De binnenshoven zijn weer open gemaakt.

ten wi er ik massief hout het is dampvast, geluid isolerend en heeft een thermisch gedrag overeenkomstig met het monumentale hout. Ik had eerder in het Inholz gewerkt en via de voorbereiding van de voor mij geschattekele Civis alge college-architect Mathias Lehne kwam ik tot mijn verrassing weer bij hen terecht". De architecten verbleven in Duitsland op maat gemaakte woonreizen in Amsterdam door ontwerpers van de Duitse firma z gasser

Het zbauwervzaammanmerk is een van de Nederlandse aanbieders die hun diensten leveren en geïntoneerd.

#### Hoogwaardig bouwmateriaal

Mathias Lehne werd door Wagenaar vanwege zijn moeitevaar en zijn houtkennis. Leukken si, de buur van Huts vijf en Vijf. Mathias Lehne: "Minke had mij gevraagd om leveranciers van hout-gelijkaardige constructies te selecteren in het Duitse gebied van

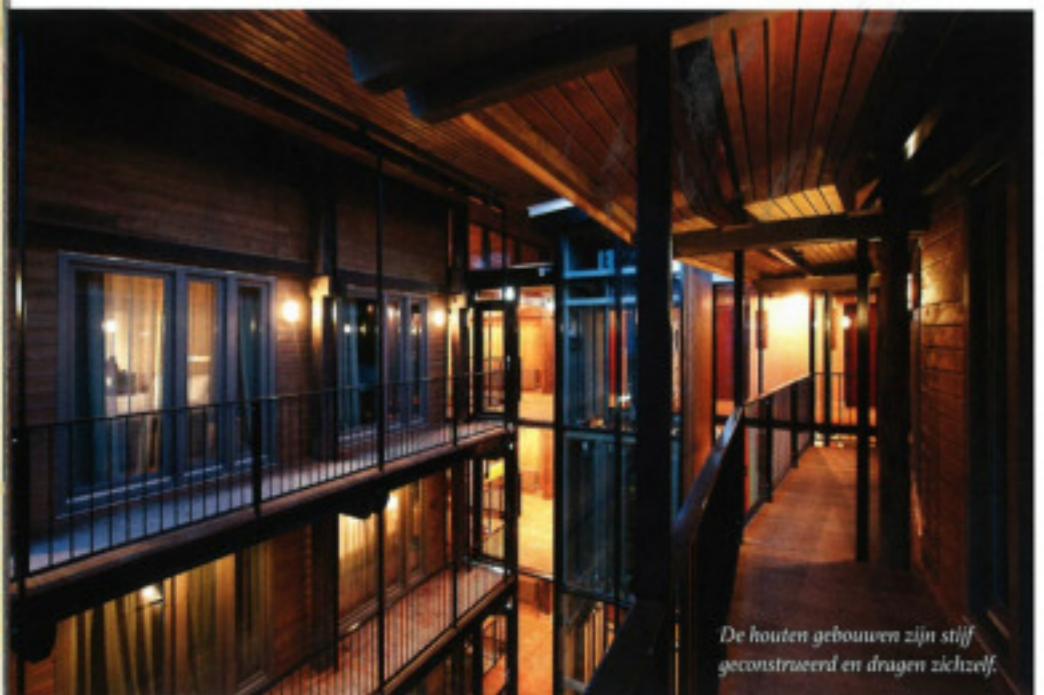
Midden-Duitsland. In deze verkenning kwam uiteraard Inholz uit de bus als meest geschikte partij voor dit project. Ik is een beginpunt van houtframe en houtbouwproces waarbij houten spanten en houten vloeren, zonder lijmverbindingen, maar met deuvels. Die hechten op vrijheid en een klein vuurwerkje. En in tegenstelling tot vrij veel andere producten wel een hoge kwaliteit en duurzaamheid."

De houthandel had in 1850 al zijn huisdeel van vervaardiging overgenomen en was in de top van 125 jaar flink uitgebreid. Oor de huizen en overkappen en de aanleg van een doe-het-zelfwinkel in de voorste twee gebouwen. De vijf appartementen kunnen in het zitwerk van het hotel terug en de binnenshoven zijn weer open gemaakt en voorverkam met een verbindende gang, met aan twee kamers elke anderhalve waar zich de houtkokers bevinden. De houten gebouwen zijn stijf geconstrueerd en dragen zichzelf.

Van de Massivholzmeister van Inholz werden ze vloeden uit de ruimte waardoor gemaakte. Het afzien van veldingen in de prefab bouwcombinatie werd dus een architact, winnende sluis akker niet toegeestaan. Daarvoor diende de vuurwand. Minke Wagenaar: "Een hotel wordt regelmatig opnieuw gebouwd, daarom is er voor een vuurwandconstructie gekozen, omdat eventuele sanpassingen daarin makkelijk zijn uit te voeren."

#### Reusachtig bouwpakket

De oorspronkelijke houtenconstructie voldoet volstrekt niet aan de eisen van brandveilig-



De houten gebouwen zijn stijf geconstrueerd en dragen zichzelf.

## 'RIGOUREUZE METAMORFOSE'

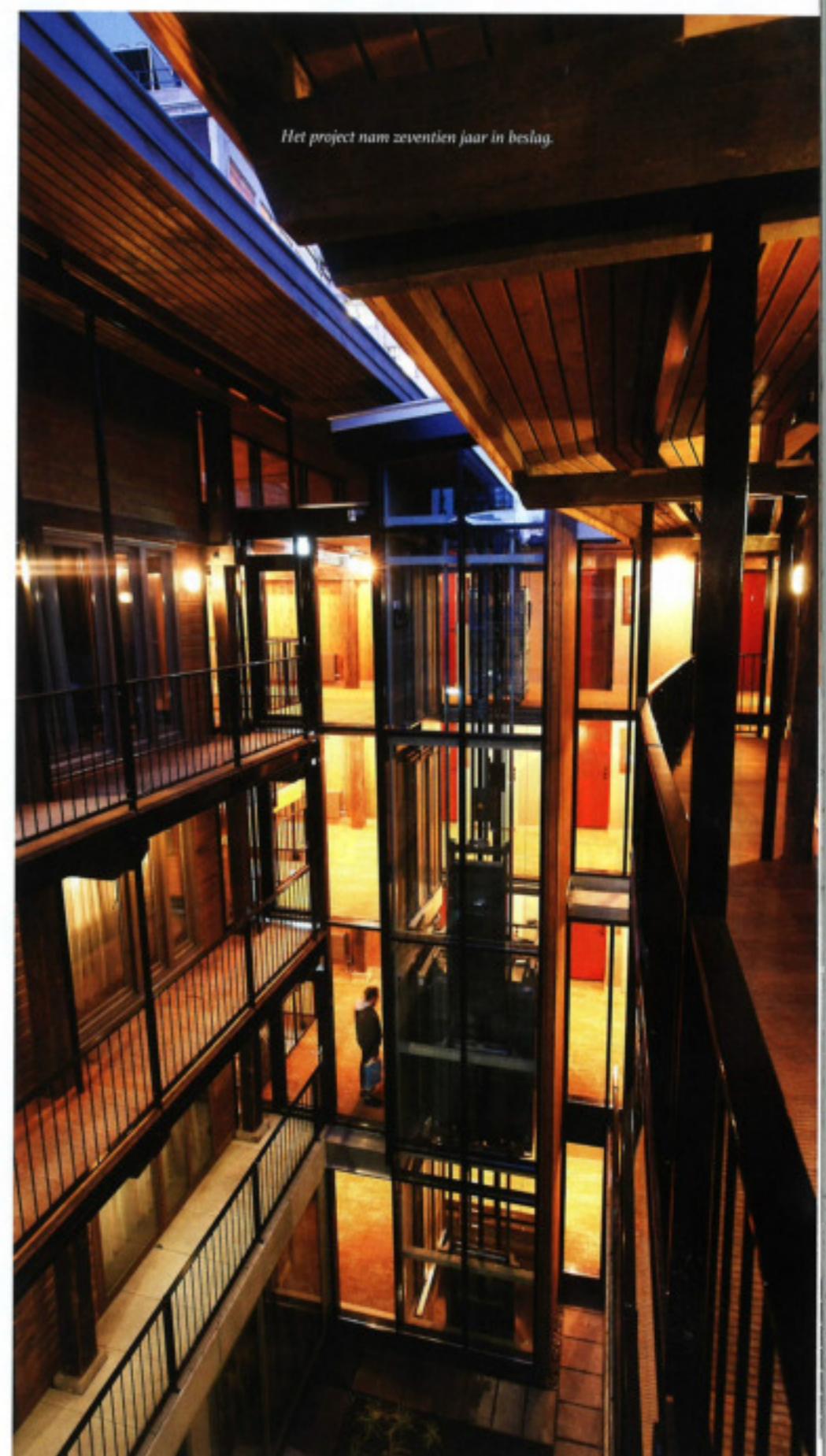
heid voor de nieuwe functie. De oude crème kleur is inpassend om zo aan de brandveiligheidsset te voldoen, zoals dat nu uit verschillende huurders en het karakter van het park geweld aandoen.

Daarom kon Wagenaar ervoor gestaan dat Monumentenzorg en Wohlund, om een ideaal nieuw houten constructie door de hoge constructie weer te vinden. En in de eerste uploping die scherper nogal wat voelen in de aarde had. Om de oude huurders een structuur te bieden werden de balken genummerd, getekend en getrappeerd naar Duitsland waar ze via Inholz bij een houtrestaurateur werden schuingemaktd en gerecupereerd.

Vervolgens werden ze in de juiste volgorde weer in het pand van de levering met elkaar geïntoneerd. Een herhaling was maar grondig was in 2015 het hele pand al in de compacte in een BL Revit-model gezet, waardoor alle balken en kolommen 'transoudig' zonder worden genummerd. Die nummering was met behulp van markeringen overgezet op alle te demonteren onderdelen, zodat de constructie een voorzichtig bouwpraktijk uit elkaar en zo precies deze foute wijze in elkaar gezet kunnen worden.

De houten kolommen zijn uiteraard wel overtuigd en gezaagd in verband met het aantal kolommen, de lengte en breedte daarvan. Minke Wagenaar: "450 kolommen en meer dan de vijfentachtig is 440 keer risico op brandveiligheid en dat is onacceptabel. Dan wilde wij de kolommen strakken en op de vloerplaatsen. De resultaat was een uitgang van maximaal 30 centimeter naar gelukkig bleek dat een propulsieve uitwijking van de kolommen tot 10."

Ook de inspiratie voor de uitvoering van de houtbakeuken ten behoeve van Lafe Wondo in het souterrain beschreef de architect de noodige handgrepen. Met veel passen en meten werd de drie houtenlagen genomen. Zo bleef het tot het eerste moment spannend voor Minke Wagenaar: "In de eerste 20 jaar het werk erop: 'Ik heb een voldoende geweld over dit project. We hebben echt erop gezet om erin zat, maar het moet bij hoogte wel bezinken dat het nu echt afgemond is en een groot succes'."



Het project nam zeventien jaar in beslag.